

NOVICE IN DOPIS iz naših krajev

Senovške vesti

POSTAVLJENO JE VODSTVO ZKS ZA SENOVŠKO OBČINO. Počez združitev vodstev SZDL za bodočo senovško občino je bila nedavno tudi združitev obeh komitejev ZKS Senovega in Brestanice v enoten občinski komitej ZKS Senovo.

Po diskusiji in posameznih predlogih je bil sprejet sklep, da oba dosedanja komiteja ZKS z vsemu dosedanjimi izvoljenimi člani skupa, predstavljata občinski komitej. Za sekretarja obč. komiteja je bil soglasno izvoljen tov. Karel Šterban.

TUDI MLADINA SENOVŠKE KOMUNE SI JE POSTAVILA ZAKASNO VODSTVO

Minuli teden so se na Senovem sestali predstavniki mladinske organizacije s terena senovške komune, da si postavijo novo zakasno vodstvo ter se pogovorijo o najvažnejših nalogah ki stojijo pred mladinci v času priprav na konferenco.

V imenu okrajnega vodstva mladinske organizacije je tov. Setine seznanil navzoče mladince z vsemi nalogami ki jih je treba opraviti do občinske konference, predvsem pa jim je nakazal potrebo po uvrstitvi mladinske organizacije v senovški občini. Že samo dejstvo, da je na področju senovške občine ki v glavnem predstavlja industrijsko delavsko mladino, vključeno v mladinsko organizacijo le 163 mladincev in mladink, govori o nujnosti razširitve mladinske organizacije v celotni občini, predvsem pa na Senovem. Novo vodstvo bo moralo prav v tem pogledu krepko prijeti za

delo, tako da bo do občinske konference zajeta v organizacijo vsa mladina, ki je še izven mladinske organizacije.

Pomenili so se tudi o sodelovanju mladincev in mladink na festivalu, ki bo letos v Kranju. Senovška mladina ima možnosti da sodeluje na festivalu s svojo mladinsko godbo. Tudi dramski mladinski sekciji v Senovem in Brestanici bi lahko pripravili po sebnosti, zaželen pa bi bil tudi nastop mladinskih pevskih zborov.

Zakasno mladinsko vodstvo, ki je bilo ob tej priložnosti izvoljeno čaka precej važnih nalog ki jih bo moralo izvršiti tako da bo mladinska konferenca za senovško komuno lahko potrdila uspehe njihovega dela.

Videm-Krško

V Tovarni čokolade in likerjev v Brestanici je bila te dni seja delavskega sveta ki sta se je udeležila tudi dva člana mestnega komiteja ZK. Na dnevnem redu je bilo predavanje o novem plačilnem sistemu in razgovor o delavskem samoupravljanju.

V Tovarni celuloze na Vidmu je bil pred dnevi sestanek predstavnikov mladinske organizacije, sindikalne podružnice in osnovne organizacije ZK. Pogovorili so se o potrebi po ustanovitvi mladinskega odbora, ki bo povezoval vse mladino zaposleno v Celulozi. Po potrebi bo opozarjal na probleme, ki se bodo pojavljali med mladino skorbi bo pa tudi za društveno in zabavno življenje mladine.

Zaključek tečaja RK v Brestanici

V nedeljo dne 20. III. 1955 smo se vse tečajnice RK nekako s strahom zbrale v brestaniški osnovni šoli, da bi zaključili tečaj, katerega smo vsi zimo pridno obiskovali. Naša predavateljica tovariš Brenko in tovarišica Jagmanova sta nas tolažila in zagotavljala, da ne bo tako hudo, kar tudi v resnici ni bilo. Ker smo imele še čas, smo ponovile še nekaj praktičnih vaj. Ob 9.30 uri sta prišla tov. Gomilšek in Kržman pozneje pa je prišel še tajnik RK tov. Arnsšek.

Po vprašanjih, ki so nam jih postavili, smo vse pogumno in dobro odgovarjale. Tudi pri praktičnih vajah smo se dobro izkazale. Vseh tečajnic nas je bilo 24, med temi štiri ki tečaja niso redno obiskovale. Vse smo vsega kar smo se naučile, se dobro zavedamo, da nam je vse to nujno potrebno. Šle smo tudi na izlet v Zagreb. V dveh skupinah smo si ogledale anatomske in higienske muzeje kjer smo videli veliko zanimivega in poučnega.

Po končanem delu na polju se bo naš tečaj v jeseni zopet nadaljeval in vse ga bomo z veseljem obiskovale.

Delo LMS v brežiški tovarni pohištva

Mladinski aktiv v tovarni se pridno sestaja na sestankih ki so enkrat na mesec. Mladina obravnava takrat razna zanimiva politična vprašanja, probleme, ki nastajajo v podjetju, razpravlja o tarifnem pravilniku predvsem pa skrbi za napredek in uspehe vajencev v šoli. Tistim ki so v šoli slabši, bodo v bodoče pomagali s krožki za težje predmete. Mladina se tudi že pripravlja na majsko praznovanje delavske mladine Slovenije.

Na sestankih rad pomaga pri delu in učenju tudi direktor tovarne Stane Kerin.

Viljem Držanič

Tečaj za sodnike-strelce v Krškem

Vsak petek popoldne je tečaj za sodnike-strelce, ki ga obiskujejo tovariši iz Krškega Senovega, Brestanice in Brežic. Na tečaju predava član RSZ in republikanskega tovarniškega tečaja je tudi inštruktorskega značaja.

BOŽIC ANICA, tečajnica RK, Brestanica

V Kostanjevici je nad 200 članov PLZ

Ze nekaj let po osvoboditvi organizira kot drugod po mestih in industrijskih centrih tudi v Kostanjevici mestni odbor PLZ vsako leto čez zimo tečaje, na katerih se ljudje strokovno usposablja in seznanja s posledicami zračnih napadov in z ukrepi protiletalske zaščite.

Pred kratkim je bil zaključen tečaj tehnične enote PLZ, na katerem so si tečajniki pridobili potrebno osnovno znanje. Kakor vsako leto je tudi letos predaval

Cesta Vrhne-Slogonsko je zasuta

Cesta, ki veže Slogonsko s cesto Dobova-Bizeljsko, je za vsak promet, skoraj tudi za pešpot, zaprta. Takozvani Sinkin breg je potegnil plaz prvič oktobra 1954. Občinska komisija se je sestala ob plazu v januarju 1955. Sklenjeno je bilo da zabilježe pilote in naredijo škaro, a do izvršitve sklepa ni prišlo. Ko je plaz potegnil drugič in popolnoma zasul občinsko cesto, saj je na cesti nad 300 kubikov zemlje, je na bregu v nevarnosti tudi hiša tov. Ivana Lipeja. Vrh 65 saj pokajo zidovi in celo betonski temelji. Odbor SZDL se je obrnil na OLO Krško, da bi čimprej pomagal odstraniti zemljo, odpreti cesto in zavarovati hišo invalida Lipeja. Prav posebno pa je pomoč nujna, ker grozi plaz, da bo potegnil še gospodarsko poslopje in hišo na cesti. Tudi kmetje ki morajo sedaj voziti 3-4 km naokoli, prosijo za čimprejšnjo ureditev ceste.

Seminar so uspešno zaključili

V Brežicah so uspešno zaključili politični seminar, ki ga je obiskovalo lepo število mladine. Samo predavanje o komunah je poslušalo več kot 200 mladine. Veliko zanimanje je vladalo tudi za ostala predavanja: Ljudska mladina in njen pomen, Ljudska revolucija, Socialistično gibanje itd., ki so jih imeli vidni politični delavci. Seminar so zaključili z mladinsko zabavo, ki je bila v soboto zvečer.

Za vzgled drugim

Pravo zadovoljstvo in veselje je bilo opazovati v nedeljo, 20. marca, vesele mladinke in mladince, ki so bili zbrani v svoji mladinski sobi v Gabrijelah, saj jih je bilo prisotnih okoli štirideset.

Po uvodnem govoru predsednika mladinskega aktivja ki je poročal o doseženih uspehih in o nalogah ter o bodočem delu, je bilo na svečan način na novo sprejetih v organizacijo 15 mladink in mladincev, ki so hkrati prejeli mladinske legitimacije, značko in šopek cvetic. Ob tej majhni svečanosti je še vsakemu na novo sprejetemu mladincu in mladinki čestital predsednik aktivja in član OK LMS Krško.

Mladinska organizacija v Gabrijelah se povsem zasluženo smatra za eno najboljših v krškem okraju. To potrjuje tudi pohvala OK LMS Krško, ki jo je na tem svečanem sestanku izročil mladinskemu aktivu OK LMS Krško Edj. Verstovšek.

Da je v njihovem aktivu mnogo delavnih in poštenih mladincev nam potrjuje še to, da je bilo ob isti priložnosti podeljenih več pohval najboljšim mladincem tega aktivja. Mladinski aktiv Gabrijele je ponosen, da ima v svojih vrstah tudi tri častne člane, izmed katerih je eden prejel pohvalo mladinskega aktivja za pošteno delo in uspešno delo z mladino. Vsi trije častni člani so aktivni ter imajo mladinci v njih čvrsto

oporo pri delu in vodenju organizacije.

Na sestanku so se pogovorili o bodočem delu ter sklenili, da bodo do občinskega praznika v Trzinu naštetih igralo in jo v dneih praznovanja uprizarili. Vse prosvetnokulturno delo bo vodil v mladinski organizaciji tov. Kovč iz Krmelja, ki je pripravljen ves svoj prosti čas žrtvovati v korist mladinske organizacije. Po končanem svečanem sestanku je vodstvo mladinskega aktivja s pomočjo vseh članov pripravilo prijetno razvedrilo.

Na izkušnjah dosedanjih uspehov bo pod vodstvom in s pomočjo vseh mladincev aktiv lahko žel dobro uspehe. Ponosen bo, da se bo lahko prišteval med najboljše mladinske aktivje, ali pa celo za najboljšega v krškem okraju. Prav gotovo bo za vzgled drugim aktivom našega okraja ter bo s tem opravičil tudi naslov tega članka.

Rudj Druškovič

Tečaj RK na Bučki

V nedeljo dopoldne 13. marca smo zaključili tečaj RK za žensko vaško mladino.

Tečaj, ki ga je obiskovalo enajst mladink, je trajal vse zimse mesece. Redno se obiskovale poučna predavanja, ki so jih prirejali učitelji osnovne šole. Po napornem tromesečnem delu so se zbrale v nedeljo dopoldne v šoli predavatelj in tečajnice, kjer so opravile izpite za prvi del tečaja. Zaključni izpit so opravile z uspehom vsa dekleta.

Vse tečajnice so se vključile na pobudo voditeljice tečaja Tratinke Bogomirne v organizacijo Rdečega križa na Bučki.

Za zaključek tečaja so tečajnice skupno z mladinci naštetih vesele igrice v treh dejanjih »Skok v zakonski jarem«. Igro so uspešno uprizarili v Zadrskem domu v nedeljo popoldne. Po končani predstavi so se vse tečajnice zbrale pri Kaplerju, kjer so se ob zvokih harmonike zavrtle in prijetno zabavale vse popoldne. Za prijeten zaključek, ki bo ostal tečajnicam v spominu, smo dolžni izreči zahvalo Občinskemu ljudskemu odboru, ki je prispeval za zaključek 2000 din in RK za prispevek 500 dinarjev. Prav tako zaslužita pohvalo tovarišic Martina Kapler in Angela Žnidaršič, ki sta pripravili tečajnicam raznovrstnega pečiva.

Ker so mladinke spoznale, da jim je tečaj RK v korist, želijo drugo leto tečaj nadaljevati. E.

Tečajnice RK z Buče

Problemi zobozdravstvene službe

Naglo propadanje zob v zadnjih desetletjih, zaradi njih pa slabo zgrizena hrana, preobremenjen želodec, stalno zastrupljanje organizma po bakterijskih izločkih zob, ki so leglo bolezenskih klic, vse to so težki medicinski in socialni problemi, ki tarejo naše ljudstvo. Bolni zobje so mnogokrat vzrok revmatičnih obolenj, obolenj srca, ledvic in drugih organov. Moderna medicina išče leglo mnogih boleznih v žarišču bolnih zob. Koliko je neprepanih noči in izgubljenih delovnih dni na račun neizdrih korenin, ki so vzrok močnih bolečin in oteklina! Težko pa je to, kar smo zamenjali desetletja naenkrat popraviti. Šele zadnja leta se ljudje bolj zavedajo, kako važni so zdravi zobje za zdravje človeka.

Zobozdravstvena služba bo lahko vse ta pereča vprašanja rešila le s sistematičnim in preventivnim delom. Začetki tega dela so pri prehrani, nošeni in novorojenčkov. Večjo skrb bo treba posvetiti otroškemu zobozdravstvu, posebno pri šolski mladini, kateri začnejo rasti stalni zobje. Pravilna nega in čuvanje mlečnega zobovja sta pogoj za čvrsto in pravilno razčleno stalno zobovje. Vsakdo bi moral dati dvakrat na leto

v krškem okraju

Pregledati zobovje, ga skrbno negovati, uporabljati vsaj dvakrat na dan zobno ščetko, odstranjevati zobni kamen, ki povzroča vnetje dlesni in s tem majavost in izpadanje zob. To vse pa je le nekaj misli o nalogah zobozdravstvene službe, ki jih mora reševati skupaj z ostalo medicino.

V krškem okraju imamo trenutno štiri javne zobne ambulante ter nekaj privatne prakse. Če pogledamo razvoj teh ambulant ob ustanovitvi do danes, moramo priznati njihovim delovnim kolektivom, da so ogromno žrtvovali in tudi dosegli. Ob ustanovitvi leta 1948 je dobila vsaka ambulanta 100 tisoč din za začetek; to je bila doslej vsa pomoč. Veliko bi bilo treba napisati o naporih, ki so jih vložili kolektivni ambulant, da so te začele delati tako, da danes lahko rešujejo številna zobozdravstvena vprašanja. Edinstven primer v Sloveniji je, da so zobozdravstvene ustanove na samofinanciranju že od vsega začetka. Druge ambulate so dobile za začetek večjo denarno pomoč naših kolektivov, pa so tako rekoč iz nič ustvarili zdravne ambulate, ki so danes vred-

ne težke milijone. Danes dela v teh ambulantah 1 zobozdravnik, 6 dentistov ter 7 zobotehnikov in instrumentark.

Lani je Ljudska oblast videla, da je treba zobozdravstveno službo še izboljšati. Dodelala je kredit za opremo še ene zobne ambulante v Krškem, ki je opremljena z rentgenskim aparatom. Zdaj lahko tudi težje slučajne rešujemo doma. Tudi Zavod za soc. zavarovanje v Krškem je z razumevanjem do zobozdravstvene službe nakazal lani lepo pomoč milijon in 350 tisoč dinarjev za izboljšanje opreme in instrumentarije ambulant in laboratorijev.

Ob vsem tem napredku pa bo našim ljudem treba pojasniti iz zobozdravstva še marsikaj. Ni pravilno, da gledamo na zobe samo iz kozmetičnega vidika. Bolje je preprečevati zobne bolezni, kakor pa jih zdraviti. Treba je uvideti, da moramo popravljati tudi mlečne zobe, da morajo tudi nosečnice popravljati zobe in da jim to ne škoduje, kakor to še vedno mnogi mislijo. Včasih so rekli: »Vsak otrok — en zob«. Na žalost — ne le eden, temveč celo več zob propade nosečnicam zaradi nepravilne prehrane med nosečnostjo in zaradi napake počnosti. — Ni vedno nujno,

da mora vsak gniti zob boleti. Marsikdo se vpraša, zakaj mu je zobozdravnik izdrl tak zob, ker ne ve, da so prav ti boleči gnili zobje leglo bakterijskih vzrokov najrazličnejših obolenj.

Več pažnje kakor doslej bomo morali posvetiti otroškemu zobozdravstvu in urediti posebne ordinacije za mladino. Stanje v sedanjih zobnih ambulantah se je znatno izboljšalo. Na strokovnih sestankih se zobozdravstveni delavci stalno izpopolnjujejo z najnovejšimi medicinskimi spoznanji zdravljenja zob ter nadomeščanja novih. Vse ambulate imajo zobotehnične laboratorije, kjer izdelujemo že vse vrste zobnih nadomestkov. Prav tako so se izboljšali tudi higienski pogoji v ambulantah.

Privatna praksa v našem okraju ne škoduje in ne konkurrira državnim ambulantam. Tisti, ki imajo privatno prakso, so tudi polno zaposleni v državni ambulanti. Le-te pridobivajo dan za dnem na ugledu. Dokaz za to je vedno večje število privatnih pacientov v naših ambulantah.

Težki problemi pa so v nabavi materiala. Skoraj ves zobarski material je uvožen in so zanj potrebne devize. Ker podjetje »Dental«, ki uvažja tak material za celo Slovenijo nimamo dovolj deviz, jih mora kupovati na prostem trgu, kar seveda dviga cene zobozdravstvenim storitvam. Čeprav so zobozdravstveni delavci uvedli boljše načine zdravljenja, boljše izkoristili čas, varčujejo z materialom in pod, cene storitev zaradi dražjega materiala vendar niso nižje. Tako stane na primer samo material za eno zobno protezo 4000 deviznih dinarjev, za plombo 300 din itd., naše ambulate pa računajo plombo 150 din. Privatnikom se delajo usluge v zobnih ambulantah po istih cenah kakor zavarovancem.

Urediti bi treba sistem nagrajevanja zobozdravstvenih delavcev. Potreben bi bil tak način, ki bi zobozdravstvene delavce izpodbujal h kvalitetnejšemu in nadurnemu delu ter k večjim delovnim učinkom v ambulantah. Če bi bil ta delavci pravilno nagradjeni, bi pacient marsikje prišel prej na vrsto, ordinacijski stol ne bi stal v popoldanskih urah prazen in pod Vse to bi bilo nujno treba čimprej rešiti.

Za nadaljnje izboljšanje zobozdravstvene službe v okraju so bili dani predlogi, da bi ustanovili nove zobne ambulate v Dobovi, Bizeljskem, Kostanjevici in Krmelju. Za to bi bilo treba najti potrebna finančna sredstva. Menimo pa, da je še prej potrebno boljše opremiti in modernizirati že obstoječe ambulate ter šele nato ustanoviti nove. Povečati bi bilo tudi treba zobotehnične laboratorije

v Sevnici, Krškem, Brežicah in Senovem, da bi lahko izdelovali zobne nadomestke tudi za novo ustanovljene ambulate.

Stanje v zobozdravstveni službi v okraju se je v primerjavi z mnogimi drugimi kraji v Sloveniji znatno izboljšalo. Kakalna doba na zobne nadomestke se je v okraju zmanjšala na manj kakor mesec medtem ko čakajo drugje po pol leta in še več. Pacienti z bolečinami pridejo takoj na vrsto, pa tudi plombranje zob zadovoljivo rešujemo. Začeli smo paciente naročati točno ob dnevih in urah, da se izognemo izgubljanju časa z nepotrebnimi čakanjem. Težje je z zobnim zlatom, katerega je v Sloveniji težko dobiti. Zaradi velike škodljivosti jekla v ustih smo prenehali z izdelovanjem zobnih nadomestkov iz jekla, druge primerne kovine pa ni. Imamo sicer palador, ki pa za mostičke sam ni vzdržen, temveč le s souporabo zlata.

Narčiti zobozdravstvenih delavcev v okraju so veliki. Vsestranska zaščita delovnega človeka pred uštesnimi boleznimi terja mnogo dela. Uvesti bi treba fluorizacijo zobovja pri mladini ter izboljšati zobozdravstveno službo.

Upamo da nam bo ob pomoči ljudske oblasti, ki ima vse razumevanje za rešitev zobozdravstvenih problemov, te naloge tudi uspelo uresničiti.

Dr. Miroslav Rojina

